

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N°. 5.

Marti 2. Februaru

1860.

Kóvári László.

(Urmare din an. tr.)

Remasițiile coloniilor romane daciene nu s-au mestecat în Dacia nici cu popoarele slavice; cumca nu s-au mestecat nici cu astfel de popoare, afara de alte rațiuni, ce restorina toate asertiunile cele debile ne probate despre amestecarea coloniilor daciene romane cu popoarele slavice, ne arata limba română a remasițiilor coloniilor romane daciene, care limba afara de nece cuvinte slavice, ce la Rumani se usua trase după forma română fara de a atinge forma internă gramaticale a limbii române, nu are nici una afinitate cu limba slavica, cum se poate vedea din disertatiunea lui Petru Maior pentru începutul limbii românești la pag. 302 care disertatiune cu putina mutare scrisă cu litere române, si tipărită în Clusiu 1852 si D. K. o poate citi în Gramatica lui Ioane Negruțiu Magiara română pag. 182. — Din acestea pene aci numerate, si din cele ce am disus despre neamestecarea coloniilor romane daciene cu Dacia se vede luminat, cumca coloniile romane daciene, precum si remasițiile aceloră nu s-au amestecat cu popoarele din Dacia, cum cunoșce d'Anville Gibbon în istoria romanilor tom. II. pag. 19 si cumca nemestecându-se coloniile romane daciene, si remasițiile lor cu acele popoare barbare, în Dacia între gothi, între hunni, vandali, longobardi si au conservat limba sa română pentru a carui viață mai tare se vedu a se fi luptat decatu pentru viața loră proprie, precum scrie Bonfiniu în istoria Ungariei (dec. II. libr. 4) „Quamquam variae barbarorum eruptiones Daciam populi romani provin-

ciam, et Getarum regionem una cum Pannoniis inundassent, colonias tamen legionesque romanas, quae recenter excreverant, non potuisse interire. Inter barbaros obrutae romanam tandem linguam redolere videntur, et ne omnino eam deserant ita reluctantur, ut non tantum pro vitae, quantum pro linguae incolumitate certasse videantur, quis enim Sarmatarum inundationes et Gothorum, item Unnorum, Vandalorum et Gepidarum eruptiones, Germanorum excursus, et Longobardorum, si bene supularit, non vehementer admiretur, servata adhuc inter Dacos, et Gethas Romanae linguae vestigia, quos nunc Valachos ab optima sagitandi disciplina dicimus;“ de unde dara, deca coloniile romane daciene nu s-au amestecat cu popoarele din Dacia, deca acelea si au conservat limba română, urmaza, ca asertiunea D. K. în privinta amestecării coloniilor romane daciene e fara temei; si cumca remasițiile coloniilor romane aduse în Dacia: Rumani, si de sau romanisat aici colea între ei elementu strainu, pentru acestu elementu strainu prefacutu în elementu romanu, nu se pot dice amestecatura din popoarele Daciei, si din coloniile romane, precum nici magiarii nu se pot numi amestecatura din romani si din magiari pentru rumani, ce sau magiarisat între magiari.

Dupa toate acestea în urma adaugu, cumca eu aserendu neamestecarea coloniilor din Dacia acea neamestecare o întielegu numai despre acea masa română, care de atatia secli, ce immortalara în Dacia domnia gothiloru, hunniloru, gepidiloru, si a avariloru, de pe tempu lui Traianu Imperatulu Romaniloru, pene în tempulu de facia, cu o generositate rară în istoria popoareloru în Dacia si a conservat nationalitatea sa română, si nu o întielegu

despre acei romani, carii in Dacia lapadanduse de numele celu gloriosu Romanu, si de natiunea dulciloru sei stramosi, sau slavisatu, magiarisatu, rusitu, si mai scie Ddieu ce lipituri, si corciturii sau mai facutu. —

Ce se tiene de asertiunea Dn. K. L. totu dela pag. 19, unde dice: ca atata numeru vorbesce limb'a romana astadi, catu si pre cea magiara, observediu, cumca, déca numerulu Rumaniloru, carii in Gazeta magiara Martius 15-én din 1848 se punu la 8 milliône, éra in Foi'a pentru miute, inima si literatura din 1857 Nr. 31, pag. 256 afara de Rumanii dincolo de Dunare se punu peste 8 milliône, dupa datele statistice e mai mare de catu numerulu magiariloru, carii cu secuii, si cu cunii si cu iasigii cu totu se punu la 5 milliône, firesce urmédia, ca limb'a romana astadi o vorbesce mai mare numeru de catu pre cea magiara, nu dupa cum scrie D. K. L. in istori'a Ardealului.

La pag. 20 § 6 unde dice: intre elementulu limbii originalu si intre celu romanu mare destingere a trebuitu se fia (la romani) de unde se póte explica incéta desvoltare a vietiei spirituale a natiunei romane, — observediu, cumca standu adeverulu acela, ca coloniile romane daciene, si remasitiile loru nu sau mestecatu in Dacia cu alte popóre straine cum am aretatu mai nainte, si fiindu lucru luminatu, ca remasitiile coloniiloru romane daciene si au conservatu limb'a sa romana in Dacia, precum scrie Bonfiniu in loculu mai susu citatu, de sine urmédia, ca retacesce D. K. L. cugetandu, a fi fostu diversu elementulu limbii nóstre originariu, de celu romanu; acésta retacire a Dsale o arata si form'a limbii rumane, si multiemea cea mare de cuvinte de origine romana, din care vedemu, ca elementulu limbii rumane originariu nu e diversu de elementulu romanu, si de odata neconvingemu, ca precum natiunea romana e din elementu romanu originariu; asia si limba ei e romana din elementulu originariu romanu, convinsu fiindu despre acestu adeveru, si despre falsitatea asertiunei D. K. mai susucitata aserediu, ca nu destingerea dintre elementulu originariu al limbii rumane si dintre celu romanu, care destingere nu se póte proba, a fostu cauza tardiei desvoltari a vietiei spirituale a natiunei rumane, ci alte cause cu totul diverse, precum intre altele au fostu: relele

causate prin incursiunile popóreloru varvare in Dacia, injuriile facute de catra popórele straine, care iau rapitu bunurile, si drepturile sale, turburarile interne, luptele cele religionarie, si pe lenga acéstea relele produse prin pecatele stramosiloru natiunei rumane, carii au neglesu cultivarea artelor, si a sciintieloru celoru frumóse, ce pre amatorii sei ii inaltia, si ii coroneasa cu fericire, si cu marire; éra pre despretiutorii loru ii tiene amurtiti in statulu celu mai tristu alu nesciintiei.

La pag. 20. § 6 nota 1) unde dice: pentru fundamentulu dacicu a limbii rumane vorbesce Bonfiniu dec. 1 libr. I si VII, pe elu 'lu urmédia — — — Benkó si altii, observediu, cumca Bonfiniu, si Benkó de feliu nu vorbescu pentru fundamentulu dacicu al limbii rumane, ma din contra ambimarturisescu, ca limb'a romana, e din limb'a latina, asia Bonfiniu despre remasitiile coloniiloru, si legiuniloru romane din Dacia, (care remasitie se numescu si daci, gethi, si valachi), in loculu mai susu citatu dice: ca rumanii, carii se tragu dela coloniile, si legiunile romane aduse in Dacia de Traianu Imperatulu, si de alti Imperati ai romaniloru intre varvari, si au tienutu limb'a romana; éra Benkó in istoria Transilvaniei libr. 4 tom. 1 pag. 479 scrie: ca cine asémenea limb'a latina cu cea romana usioru va póte judeca, ca acésta e nascenta din acea, adeca din limb'a latina.

La pag. 21 § 7 a) De cumva D. K. prin rundenele sale intielege, ca gothii au adusu antiaun religiuinea crescina in Dacia;

b) De cumva D. K. crede, ca gothii, in Dacia se tieneau de confesiunea arianiloru inainte de conciliulu Nicenu besericescu din 325 si ca ii astfeliu (ca ariani) au luat parte in acestu conciliu;

c) De cumva Dn. K. e convinsu, ca gothii in urma otaririi conciliulu Nicenu; ca se se arda urmatorii lui Ariu, sau ruptu de catra beserie'a Romei; si in urma

d) déca D. K. cugeta, ca lui Ulphila episcopulu gothiloru natiunea gothica ia fostu natiune propria; eu din contra tóte acéstea le negu, si:

La primulu punctu intarescu: cumca e falsu, ca gothii au adusu religiuinea crescina antianu in Dacia, pentruca legea lui Christosu, Solvatoriulu genulu umanu, inca inainte de venirea gothiloru, au fostu cunoscuta in Dacia, unde acea, cum cre-

demu din rațiunii ponderoase sau propagatu parte prin aseclii lui Andreiu apostolulu, si prin Paulu apostolulu ginteloru, cum scrie Iliia (in cartea s'a despre inceputulu si progresulu osebiteloru natiunii in Transilvania pag. 15), si parte prin acei romani crescini, carii au trebuitu se vina cu coloniile romane, carii sub Traianu Imperatululu romaniloru au venitu in Daci'a din Roma, unde inca pe tempulu lui Nerone Imperatululu romaniloru (cum scrie Tacitu in anale libr. XV pag. 44 si Sulpiciu Severu in istori'a ecclesiastica) au fostu multieme de crescini, cumca in adeveru religinnea crescina inainte de venirea gothiloru in Daci'a a fostu propagata, si cunoscuta in Daci'a ne arata Tertulianu, care a traitu catra capetulu secululu alu II, si care in libr. catra judei capu 7, pag. 122 asia scrie: **Locuri supuse lui Christosu celui adeveratu sunt: intre altele a sarmatiloru, a daciloru, a germaniloru, si a sciteloru, in care locuri in tote domnesce numele lui Christosu, care a venit. „Loca Christo vero subiecta sunt inter alia: Sarmatarum, Dacorum, Germanorum et Scytarum in quibus omnibus locis Christi nomen, qui iam venit, regnat.“**

(Va urma.)

НЕЧЕСИТАТЕА КЛЕРЪЛЪИ ДН СОЧИЕТАТЕ, ши

Nevoia de pзnerea ca дн аdevърата кале а сор-
тиреї сале. De архимандритълъ Неофитъ Скриванъ
шчл. Іашіі, типографіа Бъчмълъі romanъ
1859. *)

(Urmare din Nr. tr.)

Дн Франца о революціоне дн челе маї фъръ де асемънаре дн лъме, аъ тревъитъ съ къртмъре ши съ префакъ пъпъ дн темеліи статълъ, пентръ ка пзтереа реліціосъ съ ши іее локълъ съъ ши статълъ съ се еманципезе ши конштинда съ фіе ливеръ.

Церіе де жосъ а ле Ринълі (1609) аъ пвртатъ знъ ресвелъ де естерминаре де 40 де ані пентръ ливергатеа конштиндеї ши а націеї; саръ Германіа с'аъ лъитатъ 30 де ані пентръ де а ефентъа реформеле кзпоскъте ла тотъ лъмеа.

Ла 1534, Енрікъ алъ VIII, рецеле де Англітера ши пе ла днкеіереа секълълъі алъ XVI, реціна Еліса-

вета де Англіа аъ фъкътъ тотъ пе атъта. Нъ маї пз-
дінъ ши Елведіа, церъ шікъ, днсъ mare prin eroi ши
prin ливертате.

Дакъ near фі ертатъ съ ворвінъ деспре асемі-
неа реформе кіаръ ши дн Азетріа, есте де ажнсъ съ
амінтімъ пзтеле пемърторіѳ, а Ізі Іосеф II.

Днсъ съ пзрвсінъ ачесте статърі, ка знеле че
пз снт де о конфесіе кз пої ши съ венімъ ла орто-
докса Ръсіеї.

Съ черчетъмъ: че аъ фостъ еа, кътъ аъ цінетъ
патріархатълъ де Москва? Історіа пе спъне кътъ ера
еа де змлітъ днаїнтеа зкзі рецімъ авсолътъ клерікалъ,
ігнорантъ, віціосъ ши сзперстіціосъ! . . .

Реценераторіѳлъ Ръсіеї, дакъ пз фъчеа реоргани-
зареа сістемълъі авсолътъ дн клеръ, дъпре модълъ кзм
се vede елъ астъзі, констітзціоналъ репрезентатівъ,
прекзм аъ фостъ маї тотъдеазна вісеріка де ръсъ-
рітъ, Ръсіа, де възъ сѣмъ, пз ера чеа че еа есте
астъзі.

Гречіа, знъ статъ шікъ азіа івітъ дн лъме, дн-
датъ дъпъ репаштереа са ш'аъ фъкътъ зн ашезъмънтъ
клерікалъ кз каре, сперъмъ, кз ва проспера орі кътъ
де тързіѳ, де ши пз есте констітзатъ кіаръ дъпре аде-
върълъ історікъ алъ вісерічеї, — дъпре кзм ар фі тре-
взітъ съ фіе.

Дар че съ маї амінтімъ де Гречіа, къндъ кіаръ
вісеріка чеа mare din Константінополе дншї фаче, дакъ
пз ш'аъ ши фъкътъ, астъзі, знъ регълamentъ вісеріческъ
де дрептате ши де лецітімітате ши знде сперъмъ, кз
віртътеа ши мерітълъ ва фі фъндamentълъ. Газета „Bi-
зантълъ“ ворвеште лъмърітъ деспре днведератълъ скопъ
а вісерічеї дн ориентъ.

Тоате ачесте демънетръ кз о репаштере соціалъ
пз аъ пзтътъ фі ши пз ва пзтеа фі деплінтъ къндъ о
катепъ а соціетъдеї ар ретънеа дн стареа са чеа дн-
върълнъ.

Ачестъ ресортъ, кзм амъ маї зісѳ, пз пзмаї кз
пз маї есте де нічі знъ фолосѳ, дар днкъ devіне ши
перікълосѳ.

Ромъніа с'аъ афлатъ дн ніште днпрецізъррі марі
лъмеа пе ва жъдека дакъ амъ фостъ, орі дакъ пз амъ
фостъ, демні де дънселе. А авеа днпрецізъррі марі
ши пої съ фімъ мічі, есте маї мзлтъ дектъ о дрепт-
тате ка націзнеа ши лъмеа съ пе kondeмнълъ! Къчі
дакъ ла леці похъ се черъ ѳмені пої, кз атъта маї
въртосѳ ла днпрецізъррі марі се черъ ѳмені марі,
ла о епокъ де реценераре се черъ ѳмені реценера-
торі карі съ ште а се цінса ла днлцімеа кіетъреї

лорѣ, алтминтреlea наџа опі перде, опі нѣ фаче знѣ сінгърѣ насѣ днаинте.

Аичі днѣ не днѣтнннѣ о обіекціе а знѣ філософѣ, еа есте зрнѣтореа: „чівілісаџа ші штннцеле де асѣзлї потѣ сѣ нѣ маї айѣ певое де сервіџлѣ реліџіеї, ші прнп зрмаре ші де а маї днтреџнеа зн клерѣ кѣ атѣлѣ де марі спесе пентрѣ статѣ.

Респзндемѣ: факѣ соџетатеа леџнїрїле челе маї вѣне ші маї дрепте днп лѣме, еа кѣ леџїле cale нѣ пѣте ажнпде ла конштннѣ ші ла нннѣ. Еа пѣте да дрепте ші адеce ші внпеле; дар ннчодатѣ нѣ пѣте креа карїтатеа, деvотаментлѣ ші патриотнзмлѣ челѣ адевѣратѣ.

Еа регѣлазѣ рапортзрїле четѣдѣнлѣ кѣ четѣдѣнѣ, рапортзрїле ачестора кѣ гѣвернлѣ; днѣ нѣ пѣте наште внртѣтеа ші деvотаментлѣ. Внртѣтеа, ші деvотаментлѣ се потѣ наште нѣмаї прнп реліџіе саѣ прнп реліџіе ші філософїе. Фѣрѣ де внртѣте ші фѣрѣ деvотаментѣ, соџетатеа саѣ статлѣ есте мортѣ саѣ дн агоџа мортѣ.

А зиче кѣ філософїа снпгзрѣ есте де ажнпсѣ а фаче сервіџлѣ реліџіеї дн соџетате, есте де а деvѣрка внртѣтеа де тѣтѣ санктнitateа ші де тѣтѣ пре-стнџнлѣ днвнѣ кѣ каре еа есте днвѣскѣтѣ, есте а рнпн оменнреї тѣте сперапцеле ші тѣте аспнрѣрїле чеде маї дѣлчї, чеде маї сѣвлнме, не каре еа есте фѣкѣтѣ де а ле ажнпде, ші ла каре філософїа снпгзрѣ ннчї пѣте а серві, ннчї пѣте де а респзнде.

Конштннџа ші ннма сѣнт а ле лѣ Dzeѣ, чеа дн-тѣї есте днцѣрлѣ сѣлѣ дн омѣ, чеа а доџа есте прн-мнторѣ де аторлѣ сѣлѣ. Амвеле нѣ афлѣ о мѣлѣ-мнре адевѣратѣ дн лѣмеа ачѣста афарѣ де Dzeѣ. Еле се ревоалѣ, маї тнпнзрїлѣ саѣ маї тѣрзїлѣ дн контра нтереслѣ ші а egoнзмлѣ, де каре се окѣпѣ лѣмеа. Статлѣ саѣ соџетатеа пѣте фн окѣпатѣ не знѣ тнпнлѣ де кѣцѣтѣрї дналте, де леџнслатѣрѣ, де снстемате, де штннџнї фелѣрїте фнснче ші математнче, ші кнарѣ де афлѣрї; днѣ днфнннѣ еа обосеште, се сатѣрѣ де се-теа полнџнчеї, а днпломатнчеї ші а materialnзмлѣ. Со-џетатеа днаинте де а кѣцѣта, аѣ крѣзѣтѣ, аѣ аматѣ, аѣ адоратѣ, ші с'аѣ деvотатѣ. Еа неконгеннѣ се днторѣче ла ачестеа, пентрѣ кѣ нѣмаї аиче афлѣ адевѣрата са фѣрнчнре.

Аша дар, кѣцѣтлѣ сѣлѣ, ші ннма са нѣ се потѣ сатѣра де кѣтѣ нѣмаї де Dzeѣ.

Деџн днѣ одатѣ ннстнџнџннеа клерлѣї есте не-чесарѣ, днѣ чеа че маї пѣтѣмѣ репѣџн есте, кѣ тре-вѣе де а фаче ка мнннстернлѣ сѣлѣ сѣ фн пѣсѣ днпре

ннште реглѣ маї раџнонавіле, каре неапѣратѣ сѣ факѣ ка статлѣ саѣ соџетатеа, нѣ нѣмаї сѣ просперѣзѣ, чн днѣ сѣ шн пропѣшѣскѣ кѣ секѣлѣлѣ. Іс. Хс. аѣ знѣсѣ: „кѣ елѣ аѣ веннѣлѣ Ізмнѣ дн Ізме. Елѣ аѣ веннѣлѣ ка лѣмеа внадѣ сѣ айѣ шн маї мѣлѣ сѣ айѣ. Кѣ елѣ аѣ веннѣлѣ нѣ ка сѣ і се сервѣскѣ, чн ка сѣ серѣскѣ.“ Клерлѣлѣ дар есте меннѣлѣ ка сѣ сервѣскѣ соџетатеа, ка сѣї деа внадѣ, еар нѣ ка сѣ о стѣпнлѣскѣ, опн ка с'о деспоае шн сѣ о пенорѣчѣскѣ.

Асфелѣлѣ фннѣлѣ кнмареа клерлѣї, Сф. апостолн шн Сф. пѣрннџн аѣ статорннџнѣлѣ, ка, клерлѣлѣ сѣ формѣе о ннстнџнџнне конѣтнџнџнналѣ шн кнарѣ понзларѣ дн статѣ, конформѣлѣ спнрнџнлѣ Сф. еванѣелнї.

Дн аѣ прѣвѣзѣтѣ кѣ чеде маї сѣнпте Ізкѣрї, прнп арвнтрарнлѣлѣ абсолѣтнзмлѣ, се потѣ авате ла о реа знелѣтнре.

Нештннџа шн рѣзтатеа дн декѣрѣлѣ секѣлнлорѣ трнстѣ аѣ доведнѣлѣ, кѣ еде аѣ прѣфѣкѣтѣлѣ ачѣстѣ ннстн-џнџнне мѣлѣтнџнторѣ, шн канѣпеле че о рѣндѣскѣ, аѣ рѣмасѣ о лнтерѣ мѣртѣ.

Сѣ веннѣлѣлѣ дарѣ ка сѣ ворѣнѣлѣлѣ асѣпра ачѣстнї обнѣктѣ. —

II.

Інстнџнџннеа клерлѣї есте конѣтнџнџнналѣ.

Снре а доведн ачѣста сѣ чнѣтѣмѣ 1, леџеле бесе-рнчеї зннверсале шн 2, сѣ черчетѣмѣ історнї шн Сф. скрнпѣтѣрѣ, каре тѣте дн ачеламн днѣлесѣлѣ ворѣ арѣта ачеламн адевѣрѣ.

1. Канѣнлѣ 37 алѣ апостолнлорѣ зиче: кѣ де доџѣ опн не анѣ сѣ се факѣ снnodѣ. Де асѣменеа шн канѣнлѣ алѣ 5-ле алѣ снnod. I. нкѣменнѣлѣ шн алѣ 19, а челѣ алѣ IV. шн алѣ 20, алѣ челѣ днп Antioxia: Опн каре стѣпннторнї ар опн де а се фаче снnodеле (локале) сѣ се аѣрнѣскѣ дѣпре канѣнлѣ алѣ 6-ле алѣ снnod. VII. Еарѣ кѣдн мнтрополнџнї с'ар Іенеvн ла ачѣ-ста сѣлѣтншн фннѣлѣ шн словозн, нѣ с'ар афла де аѣцѣ ла снnode, сѣ се черте.

Патрнархлѣлѣ Фотнє ла тнлѣлѣ шн канѣлѣ алѣ VIII. рѣндѣеште, ка стѣпннторнї чеї че нѣ ворѣ снїл не е-пнскопн сѣ факѣ снnodeле ачестеа сѣ се черте.

Канѣнлѣ 26 днп Картаџена декретѣзѣ, пентрѣ канѣсе бесернчешнї, каре адеce се днѣвѣскѣлѣ снре вѣ-тѣтмареа попѣрѣлѣї, ка сказнеле чеде днлѣї але епархнї-лорѣ, сѣ трнмнѣлѣ днп снnodeле лорѣ дої локѣдннторнї, саѣ

не кѣдї ворѣ адеце ла синодѣлѣ челѣ mare. De znde се vede кѣ скабеле челе дпгѣї авеаѣ синоделе дорѣ пропрїї кѣ каре хотѣряѣѣ афачерї висерїчештї.

Валсамонѣ зїче, кѣ нѣ есте дпрїтѣ а се трїмїте ла синодѣ локзїїторїї мїтрополиїлорѣ, пресвїтерї саѣ diaconi, пр.: с'аѣ фѣкѣтѣ ла синоделе ікзменїче. Вадѣсе шї пролегомена синод. I. шї II. дїн Пїдалїонѣ.

2. Пе лѣнгѣ ачѣста, се маї vede дпкѣ; претѣ-тїдене шї дп тѣте тїмпѣрїле, кѣ пе лѣнгѣ епїскопї аѣ фостѣ адзїпїрї permanente de клерѣ, кѣ каре ї деї-даѣ каселе висерїчештї. Аша ла Ст. Крїсостомѣ (de sacerdotio lib. III. c. XV.) се аѣлѣ ачестѣ консіїлї прездескѣ сѣв нѣме де: Presbyterorum congregatio. Ла Сїнеcie епїскопїлѣ Сїпмїеї (epist. 67 ad. Theophil) се нѣмеште: consensus Presbyterorum. Ст. Іеронїмѣ зїче (дп том. V. Ісаїа III.) nos habemus in ecclesia senatum nostrum, coetum presbyterorum, ної авемѣ дп висерїкѣ сенатлѣ пострѣ: чеата пресвїтерїлорѣ (францозеште chapitre, еар італїенеште capitolo.) С. Чїпrianѣ (epist. VI. ав. XIV) зїче: ut ea, quae circa ecclesiae gubernaculum utilitas, communio exposcat tractare simul et plurimorum consilio . . . possemus. Корнел. (epist. 46) скрїе лї С. Чїпrianѣ, omni actu ad me perlato placuit contrahi presbyterium, ad пер-трѣ тотѣ актлѣ адѣсѣ ла мїне, іаѣ плѣкѣтѣ, сѣ кїеме пресвїтерїлѣ.

Пе лѣнгѣ ачесте тѣкѣїреа канонїлї 118 дїн Кар-тагѣ зїче: кѣ знѣ епїскопѣ пе нїме дп висерїкѣ пѣте жѣдека. Вадѣсе шї кан. Апотѣ 74. Картагѣ 12, 16, 28, 105 дїн Пїдалїонѣ.

Лецїїреа дїмператѣлї Zenonѣ зїче: дп чеа че се атїнѣ де адецерї дп висерїкѣ: ἐκείνον ἐπίσκοπον γίνεσθαι ὃν αὐτὸς κληρὸς καὶ τὸ κοινὸν φοιτῶντο *) Еварїе (кар. III. к. 12—15).

Дїн ачесте маї сѣсѣ чїтате лесне се пѣте vede кѣ інстїтѣїзїнеа жѣдекѣторѣскѣ шї алегѣторѣ дп висерїкѣ есте синодалѣ, шї кѣ хотѣрѣреле (маї алесѣ не-канонїче), дате фѣрѣ а трече прїн синодѣ, сѣнт пе дегале (висерїчеште).

(Ва зрїма.)

*) Ачела сѣ се факѣ епїскопѣ, каре с'ар адеце де клерѣ шї де комзїтате.

PROIECTU

asupra

reorganizarei Monitorului oficialu

din Bucuresci aprobatu de Domnulu in 9. Noembrie 1859, dupa care si easa „Monitorulu.“

(Incheiere.)

S T A T U L U

Impiegatiloru dela sectia Monitorului.

	Apuntam.	diur.
Capulu sectiei, pe luna lei	1000	
Doi publicisti, cu cate 1000 lei	2000	
Capulu de masa	500	300
Ajutorulu, insarcinatu si cu registratura	350	150
Unu contabilu	400	
Patru copisti traducatorii cu cate 400 de lei	1600	
Unu copistu	300	
Doi alergatori, cu cate 150	300	
Unu impartitoru calare	150	100
Unu ampachetoru	200	
Unu ajutoru	160	
	<hr/>	
	6960	550
Pentru facaru	500	
Pentru tierra straine	100	
Pentru chieluelile de ampachetat.	100	
	<hr/>	
Suma pe luna	7660	550
	<hr/>	
Suma pe anu	98520	
Costulu impresiei Monitorului:		
Numerulu, socotitu aprosimativu cu cate 500 lei pe 297 dile 297 X 500 =	148,500	
Venitul actualu alu Monitorului:		
Dela ministerulu de finantie	24,000	
Dela cutiele sateloru	22,000	
Dela falimente, mesate, sequestre, aprosimativu	18,000	
	<hr/>	
	64,000	
Venitul Monitorului de pe proiectu:		
Venitul actualu	64,000	
800 abonati cu cate 3	75,600	
	<hr/>	
	139,600	

Deficitulu de 107,420 se va acoperi din casa ministeriului de finantie, deosebitu de cele 24,000 lei ce se dau astadi.

Consiliulu aprobésa acestu proiectu. — D. ministru din leuntru este insarcinatu a pune acestu proiectu in lucrare dela 15. Noembre curgatoru, dupa ce mai anteu va dobandi aprobata Domneasca. (E aprobatu.)

Chieltuecele pene la alcatuirea si confirmarea budgetului anului viitoru, se voru acoperi din paragrafulu straordinaru alu ministeriului de finantie.

Ioan Ghica, C. Steriad, I. Cornescu, G. Cretianu.

REVISTA CARPATILORU. *)

Литературъ — Штінде — исторіъ — арці — политикъ.

Дитродъчере.

Спиритлъ де прогресъ, диклинаrea кэтре кэлтэръ ши протекционаре, каре аъ дичинсъ кэ феричире инимеле ши сфолетеле ромънілоръ, тэ дидемъ а дескиде знъ поъ органъ де пьблицитате.

Епока де реневаре, дн каре зрсіста а адсэъ не ромъні, чере ка еі дн тотъ киплъ сь се аръте

*) Ешитъ 1. Ian. 1860. Бэкреншті, типографіа жр-нальді Национальді. (Отельді Босселъ Nr. 18.)

Ревіста Карпатілоръ есе да дичепътлъ фіекъреі лъні, дн фасціоре. Треі лъні воръ форма знъ волъміне де 288 паціне.

Авопаментлъ се фаче пэмаі пе 6 лъні. — Пре-цълъ 1 галенъ сѣъ 14 сф. — Кондіцініле ачесте сьнт пэмаі пе термінлъ де 6 лъні. — Дела 1. Изліъ се вор пэне кондіціні маі авангацібсе пентръ сьскріпторі.

Тотъ че се атинде де Редакціне се ва адреса D. G. Ciou, Бэкреншті, strada Brezoianъ Nr. 8.

Тотъ че се атинде де администраціне да адми-нистрацінеа Национальді, пасацілъ ромънъ.

Сотаріъ дн Nr. 1. Дитродъчере. Dómna Kіаж-на. Стабілітатеа. Политіка ши Преса. Датіне де анлъ поъ. Поесіъ. Ревіста политикъ. Ревістъ штіндефікъ. Ревістъ літераріъ.

Дн Нріі віиторі се ва пьбліка: Dómna Kіажна

demni de simpatiile ши admіrarea popórelorъ civіli- sate. Дакъ дн евеніментеле політче, прін каре тре-къръмъ де кьдіва ані длкóче, кэ кондіта нóстръ демпъ, амъ трасъ кэ дрептъ кьвпнтъ óрекаре симпатіі ши óрекаре стімъ дін партеа стрънілоръ, пэ е кьвпнтъ ка сь адорпімъ пе лэгре атътъ де мичі: амъ датъ семне де віѣдъ, амъ арътатъ лъмеі кэ сьнтемъ демпі де а пьрта пэме де націоне, дар' ачестъ віѣдъ катъ сь о фортіфікэмъ ка сь пэ не авандонеze, ши ачестъ пэме катъ сь'лх ілстрэмъ ка сь пэ ажпнгъ еаръш ла рьціпъ ши ла диспедъ.

Дестъі óмені лъмінаці, дестъі вьрваці лъздавіі, дестъле сфолете ши іниме денерóе, лэкрѣзъ кэ сьдорі ши кэ неадорпире пентръ прінчипілъ ши ідеа ачеста. Греле ши аспре вьнтърі аъ вьтэтъ несте фоліе Ро-тэніей; тьлте ши марі сакріфіцърі аъ фьктъ фії сѣі чеі адевъраці, адънчі рана ши кьмпаліте дьрері аъ дн-дъратъ (ши дндъръ пóте) апостоліі націоналітэдеі ши аі лібертэдеі ромънешті! Дар фериче де ачела че пэ дши перде кьрацілъ! Фериче де ачела че дндъръ мартірілъ пьлъ дн капътъ! Еіх пóте сь се тьнгъте; пóте сь фіе сігъръ кэ ва вені знъ тімпъ, ва вені о постерітате каре ва днкьзна меморіа са кэ венера-rea че і се кьвіне.

Фіекаре да даторіа са: аста е ледеа ромънълі, ка ши а солдатълі чельі бравъ!

Ера о епокъ кьндъ ромъніі ераъ браві ши адми-раці де лэме; фъръ сь фі фостъ дн гьадзілъ де лэмінъ ши кэлтэръ дн каре се афл астъзі. Ачесте епокъ ера епока варваръ а кьчеріілоръ; ромъніі, жьмътате вар-варі, авааъ віртэтеа секъларъ а стръмошілоръ Іоръ ро-мані, віртэтеа келсеръреі патрией Іоръ аменіцате. Пе атънче маі тóтъ Еъропа, маі тóте попóреле ераъ дн асеміне старе де варваріе.

Астъзі секоліі аъ скімватъ Іэкръріле. Тімъліъ кь-черіілоръ а грекэтъ. Градіе посіцінеі нóстре цео-графіче, пьтеріле челе марі еъропене неаъ асігьратъ о есістіндъ політкь; дн кьмпьна еъропéпъ авемъ óре-каре гректате; дн корълъ націонелоръ авемъ знъ пэме ши знъ локъ.

(зрмаре). Сьвеніре контімпъране (анлъ 1848). Гале-рія Каломпіаторілоръ. Енітетеле романе. Археологіъ. Філософіъ. Поесіъ. Елокзіндъ.

Репродъкцінеа есте опрітъ.

Ноі пьблікэмъ дитродъчереа аькторълі дн інте-ресълі ревістеі ши алъ пьблікьлі, че вреа а о авѣ.

Дар дакъ амѣ венигѣ пѣн' аиче, datoria поастрѣ есте, (сѣ о маѣ зичемѣ о датѣ) сѣ не сіимѣ а не фаче demni.

Де не вомѣ дпторче привіріле асѣпра історіеі попорелорѣ, вомѣ ведеа къ о націзне нѣшн капѣтъ пѣме де кѣтѣ прпн віртѣділе чеде повіле. Ачеле віртѣді консістѣ дптрѣ а авеа о інстрѣкцізне дптіпсѣ, а авеа леці чівілістѣоре, а авеа вѣрѣаді дпвѣаді, реторі, поеді, історічі, математічі, шн адді. Попорѣлѣ Kineі пѣте сѣ фіе кѣтѣ де mare, алѣ Чіркасіеі, шн алѣ Едіп-тѣлї кѣтѣ де рѣсвоіпкѣ, алѣ Сервіеі кѣтѣ де вѣрѣ; дар' асеміне попорѣ сѣнт дпкъ департе де а авеа пѣме де націзне, кѣчн еле дпкъ нѣ потѣ чїта знѣ кодѣ де леці моделѣ, о іпвенцізне, о літератѣрѣ, дп фіне о артѣ фрѣтѣмѣ шн фолосітѣре. Фарѣрїіле де Kіna, ко-вѣреле де Damaskѣ, тѣрѣгїрїгареле шн петреле пре-чїбсе але Оріентѣлї кѣ тотѣ вогѣдіа шн екзпїетѣеа дорѣ, н'аѣ пѣтѣтѣ рекомѣнда шн перпетѣа о націзне, прекѣт знѣ Moise не еврей, знѣ Omerѣ не гречї, знѣ Шїлер шн знѣ Goete не ѣрманї, знѣ Шекспїр не ан-глї, знѣ Dante не італїенї, знѣ Rousseau шн знѣ Vol-taire не франчї, знѣ Мішкевічї не полонї, знѣ Пѣшкінѣ не рѣшн.

Пе асеміне кале воїндѣ а пѣшн, не асеміне прпн-чїпнї воїндѣ а мерѣе, сѣнт сігѣрѣ кѣ тотѣ ромѣнѣлѣ сімте невое де а се кѣлїва, а се лѣміна, шн а се дптѣрї спре а фї тѣандрѣ шн де сіне, шн спре а пре-гѣтї о віаѣ маѣ фрѣтѣмѣ шн маѣ дѣравїлѣ постерїтѣ-цеї сале, о віаѣ інтелектѣвалѣ, demnѣ де спїрїтѣлѣ се-колїлї дп каре тѣрїмѣ.

Кѣ тотѣ греѣтѣділе тїмпѣлї, кѣ тотѣ педечеле дпн партеа гѣверпелорѣ че с'аѣ сѣкчесѣ дп змѣеле Прїнчїпате, кѣ тотѣ персекѣтѣрїле че політїка дїпломатїеї пѣнеа асѣпра лївертѣцеї ростїреї, тотѣшн авѣрѣ ромѣннї дестѣле organe де пѣвлїчатѣе пѣн'акѣма. Тотѣ деазна кѣте о консекѣнцїѣ фѣрїчїтѣ а політїчеї венеа ка о тѣпѣ провіденціалѣ, — шн пре кѣндѣ дптр'знѣ Прїнчїпатѣ се дпкѣтѣшнїа лївертатеа ростїреї ідеїлорѣ, дп челалатѣ рѣтнеа langѣrїle терорїстѣлї, шн ідеїле дшн фѣчѣаѣ локѣ, ка нїште скѣптеї де стеле че ска-пѣтѣ де дѣпѣ норї.

Дпкъ дпнїте де адеѣереа Domnѣлї•Прїнчїпате-дорѣ знїте, сѣв меторавїлѣлѣ гѣвернѣ провїсорїс алѣ лѣї Panѣ, дп Молдова с'а есердатѣ о депнїлѣ лївер-тате де ростїреа ідеїлорѣ дѣпѣ о лецізїре фѣкѣтѣ де фостѣлѣ Domnѣ Grїgorїe A. Гїка; шн Стѣоа Дѣпѣреї че апѣреа аколо, кѣ пѣтернїка са сѣфларе, сѣдѣсеа варїе-реле че ка нїште тѣвдї де фѣрѣ ста дп контра ідеї

салѣтаре а зпїреї. Дѣпѣ трїсмѣлѣлѣ дела 24. Іан. чеп-сѣра де дпнокѣе де Мілковѣ се рѣдїкѣ, шн пѣвлїчатѣеа дшн лѣв авѣнтѣлѣ дп тотѣ лївертатеа са.

Сѣв реѣїмѣлѣ констїтѣціоналѣ, дп каре пѣтерїле гаранте неаѣ пѣсѣ кѣ конвенцізнеа че неаѣ датѣ, спе-рѣмѣ кѣ аспїметеле шн рїгѣросїтѣділе пѣсе асѣпра пре-сеї ворѣ фї фѣетере, шн кѣ пѣвлїчатѣеа ва авеа есер-чїцілѣлѣ сеѣ дп тотѣ лївертатеа; кѣчн дѣпѣ атѣте дѣпте шн сѣфѣрїнде де тотѣ фелїлѣлѣ, кїарѣ Dzeѣ нѣ ва дпгѣ-дѣї ка сѣ се лїпсѣскѣ ромѣннї де зна дпн чеде маї скѣпте лївертѣді де каре се пѣте вѣкѣра знѣ попорѣ.

Фѣї пѣвлїче нѣ лїпсескѣ шн нѣ ворѣ лїпсі. Дар organѣлѣ че се дескїде чїтїторїлорѣ, де шн аре ачѣеаш tendїнѣ шн скопѣ, есте дпсѣ де о алѣ імпортандѣ, не каре воїс а о еспїка.

Фѣїле че есѣ дп фѣї волатѣе, о датѣ, де дозѣ орї, де треї орї не септѣтѣпѣ, саѣ дп тотѣ зїлеле, аѣ мїсізнеа де а дптрѣцінеа спїрїтѣлї пѣвлїкѣ кѣ штїрїле де тотѣ зїлеле шн кѣ формареа опїніснїеї ѣенерале а-сѣпра дїверселорѣ кестїзнї політїче, соціале шн кїарѣ штїїндїфіче. Зїареле кѣте леамѣ авѣтѣ шн ле авѣтѣ дпкъ, чеа маї mare парте де четїторї ле арѣкѣ саѣ ле пердѣ, дпкѣтѣ не зѣма дорѣ адеце нѣ рѣтѣне де-кѣтѣ імпресїзнеа моментанѣ че аѣ prodѣсѣ; шн асѣфелїс о мѣлїтїме де артїкїле фрѣтѣмѣе шн іnteresante пентрѣ кпнѣштїнѣа орїкїї се пердѣ пентрѣ тотѣдеазна.

О ревістѣ дпсѣ, пѣвлїкатѣ дп формѣ де карте, шн ешїндѣ одатѣ саѣ де дозѣ орї не лѣпѣ, аре аван-тацілѣлѣ кѣ се консервѣ маї зшорѣ, шн не песїндїте формѣзѣ о бїбліотекѣ дп каса авонатѣлї, шн знѣ ma-газїнѣ гата де конскїлатѣ пентрѣ челѣ че о поседе.

Маї тотѣ попореле чівїлісате, кїарѣ шн гречї, карїї нѣ аѣ а патра парте дпн пѣтѣрѣлѣ ромѣнїлорѣ, аѣ асе-міне ревісте. Нѣмаї ромѣннї дпкъ н'аѣ авѣтѣ; нѣмаї пентрѣ дпншнї о асеміне пѣвлїкѣчїзне дпкъ е позѣ.

Сѣнт маї мѣлїї анї де кѣндѣ medїтезѣ дптре-прїндереа ачѣста. Амѣ пропѣс'о адецеорї ла маї мѣлїї ромѣннї дпвѣадї, атѣгѣ дпн Трансїлванїа, Бѣковїна, Мол-дова кѣтѣ шн дпн Дѣра ромѣнѣскѣ; мѣлїї мї-аѣ про-місѣ конкѣрѣскѣлѣ дорѣ; дар де зече анї де кѣндѣ рѣ-тегѣ ідеаа ачѣста, тотѣ нѣ авѣамѣ кѣрацілѣлѣ а о пѣне дп лѣкѣраре. Кѣзѣпѣтѣлѣ е преа фїрескѣ: Ромѣннї ераѣ дп не дпнчетате лѣпте політїче; посїцізнеа Іорѣ політїкѣ ера дпндїсѣ; дпнїте де ресѣлѣлѣ Оріентѣлї, нїчї знѣ ромѣннѣ нѣ ера сігѣрѣ кѣ вомѣ ажѣпде ла че сѣп-темѣ асѣзї; не лѣпгѣ ачѣста, чеаа че тѣ фѣчѣа а тѣ опрї ера шн темереа де а еспїне знѣ капїталѣ ла пердере.

Астэзі дпсз піште асеміне кэвінте с'аф кам дп-
лэзэратф. Посцізінеа пбстрз політкз асігэрндсе, ші
Церіле ротэпешті фэкндф дпчепятлэ зпірей ші кон-
солідареа націоналітэдеі пбстре, п'а маі рэмасф ро-
тэнілорф гріже де ачеле Ізпте політче каре'ї амені-
цаф де дпн афарз; нэ Іе рэзнэ де кэтф а се окзна
де лэмінареа лорф, де десволтареа віртэцілорф цене-
рбсе, де дпвзпэтэдіреа ашезэмітелорф лорф; де кэл-
тэра інтеліцендеі лорф, де консервареа Ібертэцілорф
пэвліче ші констітэціонале, ші дптр'знф кэвэнтф де
дптрэіреа лорф дплэзптрз, спре а фі гата Іа оріче е-
вентзалітате кэ арта Іа змэрф ші кэ сэфлетлэ маре.

Зпф омф сігэрф нэ есте дп старе ка сз скбдз
дп капэтф о дптрепіндере аша де маре, орікэтф де
лаворіосф, орікэтф де актівф, ші орікэтф де компетентф
ар фі. Четіоріі сз нэ спере пэмаі дп продэктлэ де-
вілеі теле пене, каре дп ачестф ревістф нэ ва пэтеа
репрезента де кэтф колорітлэ знпї тавлоф. Сэвскрісэлф
нэ фаче де кэтф а дескіде знф фокларіф дп каре сз
се формезе знф мэсеф де депэсф продэктеле тэзэрорф
варвацілорф де штіпцз ші де ценіф, каре потф серві
спре лэмінареа мпнці ші спре перфекціонареа сфале-
тлэі ротэпескф. Де ачееа елф фаче апелф атэтф ла
варваціі маторі че се інтересэлз де прогреслэ патрией
лорф, кэтф ші ла жпні стэдіошї че сзпт ініма націф-
ней, пректн ші ла амічіі че іаф фостф промісф конкэр-
сэлф лорф, ка сз віе а сэцінеа дптрепіндереа ачэ-
ста, тріміцэндф'ї продэктеле мпнці ші але інімеі лорф.

Дорінца сэвскрісэллї есте ка дп ачестф пэвліка-
цізне фэзмосэллї сз'ші деа тэпа кэ фолосіторэллї, дп-
вэдатэллї сз се дпгьлінескф кэ артістэллї; штіпца кэ
ценіэллї; проса, кэ поесіа. Опере оріцінале саф дп-
прэзэнтате, серібсе саф десфэзтбуре, сэвеніре, кэльтю-
ріе, крітічі літераре, біографіі, септінде; стэдіі де тотф
феліэллї, — орі че асеміне продэкте аіче се ворф ре-
продэче, дптрз кэтф ворф респннде ла сконэллї пентрз
каре с'а фндатф ачестф органф.

Дар бре резші—ва дптрепіндереа теа?

Еатф о честівне каре тэ фаче а кэцета.

Каріера літерарф, атэтф де сігэрф ші опоратф дп
алте цері, ла ротэні нэ аре нічі о перспектівз дпкф.
Гэстэллї лектэрей ажэпгндф а се корэпне, спірітеле ші
інімеле ажэпгндф а се матеріаліса, лекторіі се факф
дпн че дп че маі пэціпф пэтероші, ші літератэра лэп-

чезеште де інаніцізне. О мэлдіме де лэкрэрі літе-
раре прецібсе мэчезескф прпн депосітеле ліврэрілорф,
конфндате кэ опереле каре, аф адэсф десгэстэллї пэ-
влікэллї Астфеллї каріера літерарф нэ маі пбте фі о
професізне каре сз асігэре скрііторіэллї пэнеа де тбте
зіделе ка оріче продэктф де лавоаре; са нэ пбте сз
фіе декэтф о окпэчэзне де петречере ші де девота-
ментф пентрз чела че о дптрепінде.

Пентрз асеміне кэвінте нэ скотф ревіста ачэста
декэтф одатф пе лэпф, ші нэ дескізф абонаментэллї де
кэтф пе шесе лэпї.

Мз деагьлз сперацца ші тэ мэглеште кредінца
кэ дптрепіндереа теа ва фі апрецзітф ші сэціпэтз
де бменіі віпеллї ші аї віртэдеі. Дп оріче партіде
саф котеріі (каре дпн непорочіре десвінт ші дппарте
сочіетатеа пбстрф) сперф кэ ачестф дптрепіндере ва
авеа апэртгорі; кэчі нэ факф аіче знф органф де па-
тіме ші де сфэшіере, чі о карте де паче ші де кэл-
тэрз. —

Прпн зрмаре тэ пэіф ла лэкрэ кэ тотф кэраціэллї
ші кэ тбтф дпкредереа кэ, дп інтервалэллї ачеста, сэс-
ціпэтф де абонаці, воіф пэтеа песте шесе лэпї а да
ревіста ачэста де дозф орі пе лэпф. —

Зпф кэвэнтф дпкф:

Доріамф сз імпрпмф фоаеа ачэста кэ літере
стрэзэне. Ангелегф імпортанца ші фэзмэсецеа аче-
стеі ідеі, кэ тбте кэ дп патриотісэллї меф нэ амф
фостф атэтф де есцентрікф дп кэтф сз сэціпф (ка ад-
ціі) кэ ачела че нэ скріе кэ літере латіне нэ е вэллї
ротэпф. Дар дозф мотиве м'аф дпндекатф: челф дп
тэіф есте кэ ортографіа кэ літере дпкф нэ с'а ставі-
літф, ші, дэпз сістемеле кэте пэпф акэма с'аф вэзэтф,
нічі знэллї дпкф нэ с'а понэларісатф дпдестэллї; адф
доілеа мотивф есте недепіндереа четіорілорф де а
десціфра скріеріле кэ літере.

Кэ тімпэллї (ші каре кредемф кэ нэ ва дптрэ-
зіа) не вомф окзна ші де кесізінеа ачэста. Вом кон-
сэлта ші вочеа четіорілорф. Ші атэпчеа вомф вені
ші ла літеріле латіне, пентрз каре сэптемф ші вомф
фі партісаніі чеі маі дпфокаці. —

Аша дар, четіоріф ізвіте, анэллї поф сз пе фіе
дптрз ажэторіф! ціе, пентрэка сз аї рэвдареа де че-
тітф; міе, пентрэка сз потф контіна лэкрэллї че дп-
чепф. —

G. Ci o n.